

Respons

Tsjetsjenia: Amnestier til opprørere

Problemstilling/spørsmål:

- Hvor mange amnestier har det vært i forbindelse med konflikten i Tsjetsjenia?
- Hva var de formelle vilkårene for å få amnesti?
- Hvor mange har benyttet seg av amnestiene?
- Hvem ble gitt amnesti?
- Har personer som har fått amnesti opplevd reaksjoner i ettertid?
- ”Grå” amnestier

Antallet amnestier

Det har vært innført flere amnestier i Tsjetsjenia i forbindelse med konfliktene på 1990-tallet og det første tiåret av 2000-tallet.¹ Det seneste amnestiet ble vedtatt av den russiske statsdumaen den 23. september 2006, med utløp den 15. januar 2007. Statsdumaens vedtak av 23. september formaliserte et initiativ fra lederen av den føderale sikkerhetstjenesten (FSB), Nikolai Patrushev fra 15. juli 2006, om at deltagere i illegale væpnede grupper måtte gå i dialog med tsjetsjenske og russiske føderale myndigheter og legge ned våpnene. Amnestiet gjaldt for lovbrudd begått i perioden mellom 15. desember 1999 og dagen amnestibestemmelsen trådte i kraft, 23. september 2006. Amnestiet var ikke bare gyldig i Tsjetsjenia, men også i delrepublikkene Dagestan, Ingusjetia, Kabardino-Balkaria, Karatsjajevo-Chekessia og Nord-Ossetia, samt distriktet Stavropol (IWPR 2007; IHF 2007, s. 7; Bertschi 2007).

Ifølge menneskerettighetsgruppene International Helsinki Federation for Human Rights og Memorial (IHF 2007, s. 7; Memorial 2006), var amnestiet av 23. september 2006 det fjerde

---

¹ Den første tsjetsjenske krigen ble utkjempet mellom desember 1994 og august 1996. Den andre tsjetsjenske krigen startet i september 1999. De føderale styrkene fikk kontroll over den tsjetsjenske hovedstaden Groznyj våren 2000 og satte Tsjetsjenia under direkte styre fra Moskva i mai 2000. Kamphandlingene fortsatte i varierende omfang, men nå mer som en lavintensiv geriljakrig. Det var imidlertid i april 2009 at anti-terroroperasjonen i Tsjetsjenia, som den andre krigen offisielt ble kalt, ble erklært avsluttet.

amnestiet siden slutten av den første tsjetsjenske krigen i 1996. Det første ble vedtatt 12. mars 1997 og skal ha omfattet lovbrudd begått i perioden 9. desember 1994 til 31. desember 1996. I forbindelse med den andre tsjetsjenske krigen ble det innført et amnesti nummer to. Dette amnestiet gjaldt for handlinger begått i perioden fra 1. august 1999 til 16. desember 1999. I anledning markeringen av den nye grunnloven i Tsjetsjenia i 2003 ble det vedtatt et tredje amnesti, som gjaldt for lovbrudd begått i perioden mellom 12. desember 2003 til 1. august 2003.

Formelle vilkår for det fjerde amnestiet

Vedtaket om amnesti av 23. september 2006 (Statsdumaens vedtak om amnesti 2006) omfattet medlemmer av illegale væpnede grupper.² I tillegg omfattet amnestiet russiske tjenestemenn som hadde begått kriminelle handlinger ”under anti-terror operasjoner i russiske føderasjonssubjekter i det sørlige føderale distriktet”.

Ifølge vedtaket skulle ansvarlige myndigheter:

1. Ikke anlegge straffesaker mot:

- 1) personer som har begått lovbrudd i perioden med gjennomføring av antiterroroperasjoner i territorielle enheter i det sørlige føderale distriktet, dersom de frivillig har avstått fra deltakelse i ulovlige væpnede enheter eller permanente væpnede grupper (bander) og (eller) innlevert våpen og militærutstyr;*
- 2) militære, tjenestemenn i organer underlagt den Russiske Føderasjons innenriksministerium, medarbeidere i institusjoner og organer i systemet for offentlig straffehandhevelse, sivilt personell i Russlands væpnede styrker og andre styrker, militære grupperinger og organer, som har begått lovbrudd i perioden med gjennomføring av ovennevnte antiterroroperasjoner.*

2. Henlegge straffesaker, som behandles av avhørs- og etterforskningsorganer og domstoler, som er anlagt mot personer nevnt i punkt 1 i vedtaket.

3. Løslate fra fengsel personer, som er nevnt i punkt 1 i vedtaket, og slette domfellelse fra registeret (Statsdumaens vedtak om amnesti 2006).

Ifølge amnestivedtaket kunne personer unntas fra å få amnesti. Unntakene omfattet utlendinger og statsløse, tilbakefallsforbrytere, personer som hadde begått særlig alvorlige lovbrudd som tortur, voldtekt, overlagt drap osv., og personer i de statlige sikkerhetsstyrkene som har solgt krigsutstyr til opprørere (Statsdumaens vedtak om amnesti 2006).

Ifølge en rapport fra det sveitsiske migrasjonsdirektoratet (Bertschi 2007), skulle opprørere selv melde seg til justis- eller militærmyndighetene. Hver person som meldte seg frivillig, skulle vurderes individuelt. De som overgav seg skulle i prinsippet få en bekreftelse på dette, den såkalte *Spravka nr 9*.³ Ifølge sveitsiske migrasjonsmyndigheter ble ikke slike bekreftelser alltid utstedt.

---

² En uoffisiell oversettelse av vedtaket om amnesti ligger som vedlegg til rapporten ”Fokus på Russland – Om amnestiet i Tsjetsjenia” (Bertschi 2007).

³ *Spravka* betyr attest.

Mange menneskerettighetsorganisasjoner var kritiske til amnestiet. De pekte blant annet på at det var mange unntaksbestemmelser i vedtaket, og at det kunne se ut som det bare var personer som hadde bistått krigerne som fikk dra nytte av ordningen. Kritikerne mente at for at amnestiet virkelig skulle ha effekt, måtte det også omfatte faktiske krigere (IHF 2007, s.34; Memorial 2006).

Hvor mange har benyttet seg av amnestiene?

Tall på hvor mange som har benyttet seg av de ulike amnestiene er usikre.⁴ Tallene som presenteres av de ulike myndighetsorganene, varierer også noe. Kilder i det tsjetsjenske myndighetsapparatet hevdet selv at tsjetsjenske myndigheter har overdrevet tallene på antall amnesterte, ut fra ønsket om at det skulle se ut som om mange hadde overgitt seg. Daværende sjef for den føderale sikkerhetstjenesten (FSB) i Tsjetsjenia, Sergej Bogomolov, skal i forbindelse med amnestiet i 2006 ha uttalt at det hadde vært tilfeller av tvungne overgivelser, og at det heller ikke kunne sees bort fra at det hadde blitt jukset med tall på hvor mange som hadde overgitt seg (IHF 2007, s. 34). Av kilder som ikke er tilknyttet myndighetene, oppgir den russiske menneskerettighetsorganisasjonen Memorial tall på antall amnesterte. Det er imidlertid usikkert hvor Memorial har sine tall på antall amnesterte fra, og hvordan de har kvalitetssikret disse tallene. Nedenfor gjengis likevel noen av tallene som foreligger i det skriftlige kildematerialet.

Memorial (2006) hevdet at 5000 personer skal ha blitt omfattet av amnestiet innført etter den første krigen. I forbindelse med 1999-amnestiet skal, ifølge Memorial, 2500 personer ha overgitt seg og 750 skal ha fått amnesti. I henhold til opplysninger i en artikkel skrevet av en ekspert på Nord-Kaukasus, Andrew McGregor (2006), skal om lag 200 personer ha overgitt seg i forbindelse med amnestiet i 2003. Landinfo har ikke funnet informasjon om hvor mange av disse 200 som ble gitt amnesti.

Føderale eller lokale tsjetsjenske myndigheters tall på hvor mange som søkte om amnesti i 2006, varierer også. Variasjonene er imidlertid nokså små, og ligger et sted mellom 450 til 550 personer (Kavkazkij Uzel 2007; Chivers 2007; IWPR 2007). Ved amnestiets utløp den 15. januar 2007 uttalte Tsjetsjenias påtalemyndigheter at 305 tidligere opprørere skal ha blitt innvilget amnesti, mens 19 saker var underlagt etterforskning fordi sakene skal ha vært for alvorlige til å unnsnippe straffeforfølgelse. De samme påtalemyndighetene uttalte ca. én måned senere at i begynnelsen av desember 2006 hadde 323 opprørere overgitt seg. Av disse ble det unnlatt å innlede straffeforfølgelse av 265 personer, mer enn 60 ble gitt amnesti, og det ble igangsatt straffeforfølgelse mot tre til fem personer på grunn av at de hadde vært involvert i særlig alvorlige lovbrudd (NEWSru 2007).⁵

---

⁴ Tallene stammer i hovedsak fra myndighetsorganer, enten føderale eller lokale tsjetsjenske.

⁵ Ut fra sammenhengen forstår Landinfo det sånn at de 265 personene det ikke ble igangsatt straffeforfølgelse mot gjaldt personer som overgav seg til myndighetene i forbindelse med amnestiet, mens de 60 som fikk amnesti omfattet personer der det allerede var igangsatt straffeforfølgelse, eller eventuelt personer som var løslatt fra fengsel.

Hvem ble gitt amnesti?

De fleste som søkte amnesti skal ha hatt tilhold i Tsjetsjenia, mens det bare var få fra andre delrepublikker (IWPR 2007; Chivers 2007).

Flere kilder, inkludert representanter for tsjetsjenske myndigheter, mente at de fleste av de som søkte amnesti var lavere grads opprørere (Jamestown 2007; Chivers 2007). I en rapport fra IHF (2007, s. 9, 21-22, 34) fremgår det at svært få opprørsoldater overgav seg, og at de som overgav seg stort sett var tidligere opprørsoldater (som allerede hadde lagt ned sine våpen), eller personer som hadde gitt bistand til opprørere.

Reaksjoner mot amnesterte

I henhold til amnestivedtaket skulle det å bli amnestert innebære at en person skulle unnslipe straffansvar. I tilgjengelig skriftlig kildemateriale foreligger det imidlertid konkrete eksempler på at personer som har fått amnesti, har opplevd problemer i ettertid. Dessuten har flere kilder som Landinfo har snakket med de senere år, vist til at situasjonen for amnesterte personer er usikker.

Ifølge organisasjonen Russian Justice Initiative (RJI)⁶ er det å ha fått amnesti ingen garanti mot å unngå anholdelse på et senere tidspunkt. Dette gjelder uavhengig av om amnestiet er kunngjort offentlig eller ikke (møte i Moskva, juni 2009). En lokal menneskerettighetsorganisasjon i Nord-Kaukasus med svært god kjennskap til menneskerettighetssituasjonen i Tsjetsjenia, uttalte i 2008 følgende om situasjonen til personer som har fått amnesti: "På et generelt grunnlag føler ikke amnesterte personer seg trygge. Alle amnesterte er svartelistet av spesialtjenestene og risikerer nye pågripelser" (e-post, mars 2007). På tjenestereise til Russland i juni 2009 opplyste en representant for Amnesty International at amnestiene i Tsjetsjenia innebærer at man må samarbeide med president Kadyrov på en eller annen måte. Det kan innebære at man enten må jobbe for myndighetene, vise støtte til myndighetene eller samarbeide med dem, for eksempel i form av å gi opplysninger til myndighetene (intervju, juni 2009).

Det er rapportert om pågripelser av personer som har fått amnesti. Det er vanskelig å vite om ny pågrepelse var forårsaket av at personen var "merket" som tidligere opprører, eller om det var begått nye lovbrudd i ettertid. Ifølge en internasjonal menneskerettighetsorganisasjon med god kjennskap til forholdene i Tsjetsjenia (e-post, mai 2007), er det begrenset informasjon om slike saker, hvilket skyldes at slektninger er tilbakeholdne med å rapportere av frykt for represalier fra myndighetene. Den samme organisasjonen mente videre at tidligere opprørere var å anse som *usual suspects* i flere typer kriminelle handlinger i lokalmiljøet, og at politiet heller pågrep en tidligere opprører fremfor å gjennomføre reell etterforskning av personer.

I en artikkel fra 2007 viser Institute for War and Peace Reporting (IWPR) til saken til Temirkhan Magomedov. Magomedov meldte seg 13. januar 2007 for politiet i Atsjkoj-Martandistriktet i Tsjetsjenia. Etter avhør og sjekk av identitet, fikk han en erklæring om at han hadde fått amnesti. Den 1. februar 2007 ble han pågrepet av ukjente folk i sivile klær i

---

⁶ Organisasjonen er opprinnelig nederlandsk, men med hovedkontor i Moskva og lokalkontor i Nazran, Ingusjetia. Organisasjonen har bistått personer fra Tsjetsjenia og Ingusjetia, som enten selv har vært utsatt for overgrep, eller har slektninger som har forsvunnet, med å forberede og fremme saker for menneskerettighetsdomstolen i Strasbourg (EMD). Organisasjonen har derfor god kunnskap om situasjonen i Tsjetsjenia og i Nord-Kaukasus.

landsbyen Assinovskaja. Magomedovs slektninger fant ut at han ble holdt av politiet i Urus-Martandistriktet i Tsjetsjenia, anklaget for å ha plantet en bombe i byen Atsjkoj-Martan. Påtalemyndigheten i Atsjkoj-Martan siktet ham for brudd på russisk straffelov §§ 208 og 222 (henholdsvis deltakelse i illegale væpnede grupper og ulovlig våpensalg). Ifølge den tsjetsjenske advokaten Jabrail Abubakarov var Magomedov feilaktig siktet, og sannsynligvis tvunget til å tilstå. Det er ikke på det rene om Abubakarov var Magomedovs egen advokat, og det kan således stilles spørsmål ved advokatens kunnskap om denne konkrete saken. Den samme advokaten opplyste imidlertid at han selv jobbet med tre saker med opprørere som hadde fått amnesti, men som senere ble tiltalt. Advokaten kjente til ca. 50 liknende saker.

IHF-rapporten redegjør også for saker der personer som har fått amnesti, har opplevd reaksjoner i ettertid. Rapporten redegjør for til sammen 15 saker. 7 av sakene omhandler tilfeller der personer fikk amnesti i perioden 1997-2000, og senere er blitt kidnappet eller forsvunnet. 4 av sakene det redegjøres for omhandler såkalte grå amnestier (se nedenfor). Av de 15 sakene er én sak relatert til 2006-amnestiet. Helt konkret omhandler saken (IHF 2007, s. 25) to borgere av Ingusjetia, som skal ha meldt seg for tsjetsjenske myndigheter i juli 2006. De deltok i opprørsbevegelsen på begynnelsen av den andre tsjetsjenske krigen. Etter å ha foretatt undersøkelser av sakene, gav myndighetene dem beskjed om at det ikke ville bli åpnet straffesaker mot dem. Den 24. oktober ble begge pågrepet på nytt. Den ene ble gjenfunnet i varetekt i Vladikavkaz i Nord-Ossetia, mens den andre ble lokalisert hos politiet i Atsjkoj-Martan i Tsjetsjenia. Personen som ble holdt i Vladikavkaz, skal ha blitt tiltalt for å ha deltatt i det væpnede angrepet mot Nazran og andre byer i Ingusjetia i 2004.

I den samme rapporten (s. 23-24) er det redegjort for en sak der amnestiet ifølge IHF skal ha fungert etter intensjonen, dvs. at den amnesterte har fått være i fred. Saken omhandler en person ved navn Abdul Hamid Sjamilev, som overgav seg til politiet i Shatoi-distriktet i Tsjetsjenia i august 2006. I media ble personen fremstilt som geriljakriger, men etter den amnestertes egne opplysninger skal personen ha gitt mat og medisiner til opprørere under den første og den andre krigen. Personen ønsket å leve i fred og ro, og valgte å overgi seg etter at broren ble pågrepet.

Ifølge en menneskerettighetsaktivist fra organisasjonen Memorial i Groznyj (IWPR 2007) er det lite oppfølging av personer som har fått amnesti. Den samme representanten mente at: "A criminal case based on 'newly discovered evidence' can always be instigated against any [former] militant".

"Grå" amnestier

I tillegg til de offisielle amnestiene, har det vært praktisert såkalte grå amnestier i Tsjetsjenia. Dette innebar at opprørere byttet side og begynte å jobbe for myndighetene, som regel for politiet og sikkerhetsstyrker, mot at de unnslopp straffeansvar (IHF 2007, s. 35). Memorial og tsjetsjenske myndigheter hadde per september 2006 noenlunde sammenfallende tall på at minst 7000 personer hadde benyttet seg av denne formen for amnesti siden 2001. Av disse skal ifølge tsjetsjenske myndigheter opp i mot 5000 ha blitt integrert i statlige strukturer og sikkerhetsstyrker (Bertschi 2007).

Ifølge en internasjonal menneskerettighetsorganisasjon i Moskva som kjenner situasjonen i Tsjetsjenia godt (e-post, desember 2006), vil en person som overgir seg og bytter side, dvs. benytter seg av et såkalt grått amnesti, være "renvasket". I en artikkel publisert på Jamestown Foundation (2006) som omhandler det reelle innholdet av 2006-amnestiet, ble det vist til at

den mest effektive beskyttelsesgarantien for tidligere opprørere var å bytte side og begynne å jobbe i tsjetsjenske politi og sikkerhetsstrukturer (dvs. å få et såkalt grått amnesti).

Det å få et ”grått” amnesti betød ikke nødvendigvis at en eventuell etterlysning ble slettet. Den samme internasjonale organisasjonen som nevnt ovenfor, opplyste i et møte i Moskva i februar 2010 at opprørere som senere byttet side og begynte å jobbe for politiet fremdeles kan være etterlyst føderalt. Dette innebærer at om de ikke blir pågrepet i Tsjetsjenia, vil det kunne skje i andre deler av føderasjonen. I den nevnte IHF-rapporten (2007, s.18-19) er det dokumentert ett tilfelle der en person fikk et såkalt grått amnesti, men som etter å ha gått over til det sivile liv etter noen år, ble utsatt for reaksjoner. Eksempelet omhandlet Said Emin Khamaev, som hadde kjempet på opprørernes side fra begynnelsen av den andre tsjetsjenske krigen og begynte å jobbe for en av Kadyrovs sikkerhetsgrupper i 2003.⁷ Sikkerhetsgruppen ble nedlagt i mai 2006 i forbindelse med opprettelsen av sikkerhetsbataljonene Nord og Sør, og Khamaev ble ikke overført til de noen av de nye gruppene. I slutten av juni 2006 ble Khamaev pågrepet av ukjente personer. Dagen etter pågripelsen skal representanter for Det operative etterforskningsbyrået (ORB) i Shali-distriktet ha oppsøkt familien til Khamaev og fortalt at han ble holdt hos dem, og at det var opprettet straffesak mot ham. Khamaevs pass ble beslaglagt. To dager etter pågripelsen ble familien oppringt av påtalemyndigheten i Leninbydelen i Groznyj, og fikk beskjed om at Khamaev var død av et hjerteinfarkt. Det skal ha vært en rekke blåmerker på kroppen hans, og høyre hånd var brukket. Ifølge Said Emins bror, som ble overført til bataljonen Nord, skyldtes Said Emins manglende overføring til noen av disse bataljonene, at han hadde straffbare forhold knyttet til seg, til tross for løfter om at disse var ugyldige. Said Emins bror mente at dette ikke var det eneste tilfellet der personer som, ved å bytte side, fikk et de-facto amnesti, senere ble pågrepet for handlinger de hadde foretatt seg som opprørere.

Utlendingsforvaltningens fagenhet for landinformasjon (Landinfo) skal som faglig uavhengig enhet innhente og analysere informasjon om samfunnsforhold og menneskerettigheter i land som Utlendingsdirektoratet, Utlendingsnemnda og Justis- og beredskapsdepartementet til enhver tid har behov for kunnskap om for å kunne løse sine oppgaver. Landinfos rapporter og temanotater er basert på opplysninger fra både offentlige og ikke offentlige kilder. Opplysningene er innsamlet og behandlet i henhold til kildekritiske standarder. Kilder som av ulike grunner ikke ønsker å bli offentliggjort, er ikke nevnt ved navn.

En respons er et svar på konkrete spørsmål og problemstillinger som saksbehandlere i utlendingsforvaltningen har stilt Landinfo. Responser er ikke ment å være utfyllende redegjørelser for et tema eller et spørsmål, men skal gi svar på de konkrete spørsmålene som er stilt, og ellers inneholde det som til enhver tid trengs av bakgrunnsinformasjon.

Opplysningene som blir lagt fram i responsene, kan ikke tas til inntekt for et bestemt syn på hva praksis bør være i utlendingsforvaltningens behandling av søknader. Landinfos responser er heller ikke uttrykk for norske myndigheters syn på de forhold og land som responsene omhandler.

---

⁷ Sikkerhetsgruppen blir omtalt som et av Kadyrovs anti-terror grupper bestående av etniske tsjetsjenere, og bemannet av såkalte Kadyrovtsij.

Referanser

Skriftlige kilder

- Bertschi, E. (2007, 19. mars). *Fokus på Russland. Om amnestiet i Tsjetsjenia*. Bern: Bundesamt für Migration (BFM).
Rapporten er kun internt tilgjengelig i Landdatabasen under Russland.
- Chivers, C.J. (2007, 16. januar). Success of an amnesty program for Chechen rebels is contested. *The New York Times*. Tilgjengelig fra <http://query.nytimes.com/gst/fullpage.html?res=9407E3D91030F935A25752C0A9619C8B63> [lastet ned 19. mars 2012]
- IHF, dvs. International Helsinki Federation for Human Rights (2007, 16. mai). *Amnestied people as targets for persecution in Chechnya*. Wien: IHF. Tilgjengelig via UNHCR Refworld <http://www.unhcr.org/refworld/publisher,IHF,,,46963ae80,0.html> [lastet ned 19. mars 2012]
- IWPR, dvs Institute for War and Peace Reporting (2007, 4. mai). Chechnya: A dubious amnesty. *IWPR*. Tilgjengelig fra <http://iwpr.net/report-news/chechnya-dubious-amnesty> [lastet ned 19. mars 2012]
- Jamestown Foundation (2007, 18. januar). ...And what the amnesty actually accomplished. *North Caucasus Analysis* 8(3). Tilgjengelig fra http://www.jamestown.org/programs/nca/single/?tx_ttnews%5Btt_news%5D=32403&tx_ttnews%5BbackPid%5D=189&no_cache=1 [lastet ned 16. mars 2012]
- Kavkazkij Uzel (2007, 15. januar). Ministry of Internal Affairs (MIA) of Chechnya is satisfied with the results of amnesty of militants. *Kavkazkij Uzel*. Tilgjengelig fra <http://www.eng.kavkaz-uzel.ru/articles/5459/> [lastet ned 19. mars 2012]
- McGregor, A. (2006, 27. juli). The amnesty offensive: Breaking down Basaev's network. *North Caucasus Analysis* 7(30). Tilgjengelig fra http://www.jamestown.org/programs/nca/single/?tx_ttnews%5Btt_news%5D=31920&tx_ttnews%5BbackPid%5D=188&no_cache=1 [lastet ned 19. mars 2012]
- Memorial (2006, 21. september). *O proekte amnistii v odnosjeni lits, soversjivsjikh prestuplenia v period provedenia kontrterroristitsjeskikh operatsij ha Severnom Kavkaze [Om amnestiet for lovbrudd begått under perioden med anti-terroroperasjoner i Nord-Kaukasus]*. Moskva: Memorial. Tilgjengelig fra <http://www.memo.ru/hr/hotpoints/caucas1/msg/2006/09/m58618.htm> [lastet ned 22. mars 2012]
- [Statsdumaens vedtak om amnesti] (2006, 23. september). *Gostanovlenie Gosudarstvennoj Dumy ot 22 sentjabrja g. N 3498 – 4 GD OB objavlennii amnistii [Statsdumaens vedtak av 22. september N 3498 – 4 GD om amnesti]*. Moskva: Rossiskaja Gazeta. Tilgjengelig fra <http://www.rg.ru/2006/09/23/amnistia-dok.html> [lastet ned 23. mars 2012]

Muntlige kilder

- Amnesty International. Møte i Moskva, juni 2009.

Respons Tsjetsjenia: Amnestier til opprørere

- Internasjonal organisasjon. E-post 20. desember 2006 og 25. mai 2007.
- Menneskerettighetsorganisasjon i Nord-Kaukasus. E-post 3. mars 2007.
- RJI, dvs. Russian Justice Initiative. Møte i Moskva, juni 2009.

© Landinfo 2012

Materialet i denne publikasjonen er omfattet av åndsverklovens bestemmelser. Uten særskilt avtale med Landinfo er enhver eksemplarfremstilling og tilgjengeliggjøring bare tillatt i den utstrekning det er hjemlet i lov.